

28 Οκτωβρίου 1940

Ο πόλεμος δεν ξέσπασε σαν κεραυνός εν αιθρία ήταν αναμενόμενος και μάλιστα απο τα τέλη του 1938. Εξ αιτίας αυτού του λόγου είχαν προετοιμασθεί και ολα τα οχυρωματικά έργα της λεγόμενης γραμμής « Μεταξά » καθώς υπήρχε και συνεχής επαγρύπνηση .

Πολλοί λίγοι άνθρωποι γνώριζαν και γνωρίζουν οτι ο βασιλιάς Γεώργιος ο Β' της Ελλάδας ήταν σε συνεννόηση με το βασιλιά της Ιταλίας τον Βίκτωρα Εμμανουήλ τον Γ, ώστε να αποφευχθεί η ελληνοϊταλική σύγκρουση, πράγμα που δεν επετεύχθει λόγω του σκληροπυρηνικού Μουσολίνι . Όμως έχοντας σχέσεις ο Γεώργιος με το ιταλικό παλάτι ήλθε σε γνώση του οτι η Ιταλική κατασκοπεία είχε διεισδύσει στο ελληνικό ΓΕΣ και συνέλεγε απόρρητα στοιχεία για την διάταξη , τον οπλισμό και τον αριθμό των Ελλήνων στρατιωτών τόσο στη παραμεθόριο όσο και γενικότερα .

Την πληροφορία ο βασιλέας την μετέφερε στον Μεταξά και ο Μεταξάς στον Παπάγο, ετσι χρησιμοποιήθηκε υπέρ της Ελλάδας αφού άρχισε εσκεμμένα η ελληνική αντικατασκοπεία να διαρρέει παραπλανητικές πληροφορίες- μπλόφες τις οποίες οι Ιταλοί τις θεωρούσαν γνήσιες.

Εξάλλου οι Ιταλοί υπολόγιζαν και στην συνεργασία των Γερμανόφιλων αξιωματικών , Ελλήνων αξιωματικών δηλαδή οι οποίοι προσπαθούσαν να ρίξουν την κυβέρνηση Μεταξά για να τεθεί η Ελλάδα οταν θα ξεσπούσε ο πόλεμος στην πλευρά του Άξωνα . Χωρίς να το αντιληφθούν οι Γερμανόφιλοι αξιωματικοί , μεταξύ των οποίων συμμετείχε και ο υπαρχηγός Γ.Ε.Σ . Κωνσταντίνος Πλατής, βρισκόντουσαν υπο παρακολούθηση κάτω απο το "άγρυπνο" μάτι του υφυπουργού Δημοσίας Ασφαλείας Κωνσταντίνου Μανιαδάκη.

Ο Παπάγος είχε φροντίσει να παρεισφρήσουν έμπιστοι δικοί του αξιωματικοί σε αυτήν την κάστα αξιωματικών οι οποίοι ενημέρωναν για τις κινήσεις των Γερμανόφιλων.

Η εκδήλωση της συνομισίας των Γερμανόφιλων εκδηλώθηκε στις 3 Ιουνίου 1940, όταν ο Πλατής ζήτησε επισήμως την αντικατάσταση του Παπάγου στην ηγεσία του στρατού, καθώς δήθεν είχε ενημερωθεί από διπλωματικούς κύκλους ότι δεν ήταν αρεστός στην Γερμανία.

Ο Παπάγος ενημέρωσε σχετικά τον Μεταξά, προσθέτοντας ότι θεωρούσε απίθανο η Γερμανία να εξέφραζε τέτοιου είδους απόψεις χωρίς να χρησιμοποιήσουν την επίσημη διπλωματική οδό.

Αυτή ήταν η αφορμή που επιζητούσε ο Μεταξάς για να εκκαθαρίσει τους Γερμανόφιλους μια και καλή. Με μια σκληρή κίνηση μέσω των μηχανισμών του Μανιαδάκη, σαρώθηκε μέσα σε λίγες ώρες το σύμπαν και όλοι οι συνωμότες μαζί.. Ο Πλατής τέθηκε σε διαθεσιμότητα υποβλήθηκε σε συνεχείς ανακρίσεις και εκτοπίστηκε, ενώ όλοι οι συνωμότες συνελήφθησαν εντός μιας ημέρας και εκτοπίστηκαν. Έτσι οι Ιταλοί δεν είχαν να ελπίζουν σε τίποτα απο το καλοκαίρι του 1940.

Οταν έφτασε η 27η Οκτωβρίου το ΓΕΣ γνώριζε πλέον οτι ο πόλεμος ήταν θέμα ημερών ή και ωρών.

Συγκεκριμένα ο διοικητής της 8ης Μεραρχίας Χαρ. Κατσιμήτρος, σε τηλεφωνική του επικοινωνία με το ΓΕΣ (αν/χη Κορώζη) στις 27.10.1940, περί ώραν 19.00 , μεταβίβασε τα ακόλουθα:

«Αναφέρατε παρακαλώ εις τον Αρχηγόν του Γ.Ε.Σ. ότι η προσωπική μου γνώμη είναι ότι αύριον την πρωίαν, ίσως δε και κατά την διάρκειαν της νυκτός 27 με 28 Οκτωβρίου, θα έχωμεν ιταλικήν επίθεσιν.

Η Μεραρχία θα επιτελέση το καθήκον της προς την πατρίδα συμφώνως προς διαταγάς και οδηγίας του Γ.Ε.Σ.

Δύναμαι να βεβαιώσω υπευθύνως τον Αρχηγόν του Γ.Ε.Σ. και τονίζω τούτο ιδιαιτέρως, ότι δεν θα περάσουν Ιταλοί από το Καλπάκι».

Δηλαδή ο Χ. Κατσιμήτρος ενημερώνει την Στρατιωτική ηγεσία ότι επίκειται ιταλική επίθεση, πριν ο Ιταλός πρέσβης επισκεφτεί τον Πρωθυπουργό Ι. Μεταξά και επιδώσει το γνωστό τελεσίγραφο.

Ο Παπάγος μισή ώρα μετά την επίδοση του τελεσιγράφου στον Μεταξά καλεί έκτακτο πολεμικό συμβούλιο με όλους τους αρχηγούς όπλων και τους επιτελείς και ανακοινώνει την έναρξη του πολέμου και το σχέδιο αμύνης .

« Λόγω υπεροπλίας του εχθρού η γραμμή αμύνης περιορίζεται στην περιοχή της Θεσσαλίας, Ολύμπου και στην κοιλάδα των Τεμπών ».

Πάγωσαν όλοι οι παριστάμενοι αξιωματικοί , το 1/3 της Ελλάδας και δη η Μακεδονία παραδιδόταν στο έλεος των Ιταλών.

Ο Παπάγος ζητά να εξέλθουν της αιθούσης όλοι οι αξιωματικοί , γραμματείς και στενογράφοι και ζητά να μείνουν μόνο οι αρχηγοί των τριών όπλων .

Απευθυνόμενος σε αυτούς τους τρεις ο Παπάγος τους είπε :

« Κύριοι αυτό που παρακολουθήσατε ήταν μια μπλόφα, το πολεμικό συμβούλιο θα γίνει το βράδυ στην Σχολή Ευελπίδων , θα προσέλθετε χωρίς υπηρεσιακά αυτοκίνητα και χωρίς διακριτικά, η απόφαση του έθνους είναι μία , ούτε μια σπιθαμή ελληνικής γης στον εχθρό. ».

Ο Παπάγος γνώριζε ότι το πρωινό πολεμικό συμβούλιο παρακολουθείται από Ιταλούς κατασκόπους που είχαν διεισδύσει στους στενογράφους και στους γραμματείς του επιτελείου και σαν εξάιρετος παίχτης της πόκας που ήταν και στην προσωπική του ζωή, έστησε μια μεγαλειώδη μπλόφα στους Ιταλούς .

Έτσι πείστηκαν ότι η Ελλάδα ήταν απρόθυμη αλλά και ανεπαρκής να υποστηρίξει τον ζωτικό της χώρο και τοιουτοτρόπως επιτέθηκαν με το ήμισυ της πολεμικής μηχανής τους .

Οι πρώτες στρατηγικές υποχωρήσεις και ελιγμοί του ελληνικού στρατού των πρώτων ημερών του πολέμου παρέσυραν τους Ιταλούς να αφήσουν την Μεραρχία Τζούλια αποκομμένη από την υπόλοιπη ιταλική στρατιωτική δύναμη και έδωσαν την δυνατότητα στον Δαβάκη ερχόμενος απο την Μακεδονία (στην οποία δεν είχαν δώσει καμία σημασία οι Ιταλοί ) να φτάσει στην Πίνδο και να πλευροκοπήσει τους αλπινιστές της και να τους οδηγήσει προς την Θεσπρωτική Θάλασσα .

Ακόμα και ο πόλεμος είναι συχνά ένα παιχνίδι που ο καλύτερος μπλοφατζής κερδίζει και πολλές φορές σημαντικά γεγονότα δεν αναφέρονται .

Σημειωτέον οτι ο Παπάγος πολύ πριν τον πόλεμο, στην λέσχη αξιωματικών είχε κατατροπώσει στην πόκα όλους τους βαθμούς της ιεραρχίας του Ελληνικού Στρατού.

Πηγές :

Προ της θυέλλης, Αννίβας Βελλιάδης, εκδόσεις Ενάλιος,

Ciano, Count Galeazzo. Τα ημερολόγια του Τσιάνο 1939-1943

Συλλογικό (2008). Οκτώβριος 1940: Η επίθεση εναντίον της Ελλάδας όπως την είδαν οι Ιταλοί. Παπαδήμας,

Γουλής και Μαϊδής, Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος (Filologiki G. Bibi, 1967)